

Mehmet Emin EKMEN
Mersin Milletvekili
DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Sayın Murat KURUM tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 23.12.2025

Mehmet Emin EKMEN

Mersin Milletvekili

Balıkesir ili sınırlarında yer alan ve hem tarımsal hem de ekolojik açıdan büyük önem taşıyan Gönen Çayı ile Manyas Kuş Cenneti, son yıllarda çeşitli çevresel tehditlerle karşı karşıya kalmaktadır. Özellikle sanayi atıkları, Organize Sanayi Bölgeleri (OSB) kaynaklı deşarjlar, evsel atık suları, tarımda yoğun pestisit kullanımı ve madencilik faaliyetleri, hem su kalitesi üzerinde olumsuz etkiler yaratmakta hem de Manyas Kuş Cenneti'nin barındırdığı zengin biyoçeşitliliği tehdit etmektedir.

17 Aralık 2025 tarihinde BirGün gazetesinde yayımlanan habere göre, Kazdağı Doğal ve Kültürel Varlıkları Koruma Derneği tarafından yapılan açıklamalarda, bölgede faaliyet gösteren Ağır Metal OSB'nin su ihtiyacını Manyas Gölü'nden karşılaması planlanmakta olup bu da hem göl ekosistemini hem de kuş yaşam alanlarını tehdit etmektedir. Ayrıca Gönen Çayı'nda gözlenen kirlilik artışı, özellikle arıtma tesislerinin yetersizliği, köy kanalizasyonlarının doğrudan dereye karışması ve denetimsiz tarımsal ilaç kullanımına bağlanmaktadır.

Öte yandan, Manyas Gölü (Kuş Gölü), Ramsar Sözleşmesi kapsamında korunan uluslararası öneme sahip sulak alanlardan biridir. Bu alan ayrıca Kuş Cenneti Milli Parkı olarak tescillenmiş olup, 200'den fazla kuş türüne ev sahipliği yapmaktadır. Ekosistemdeki bozulma kuş göç yollarını, sucul ekosistemi, balık popülasyonlarını doğrudan etkileyebilecek niteliktedir.

Mehmet Emin EKMEN
Mersin Milletvekili
DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı

Bu bağlamda;

1. Gönen Çayı'nda son 5 yıla ait su kalitesi ölçüm verileri nelerdir? BOİ (Biyolojik Oksijen İhtiyacı), KOİ (Kimyasal Oksijen İhtiyacı), azot ve fosfor değerlerinde yıllar içinde artış olmuş mudur?
2. Gönen Çayı havzasında faaliyet gösteren OSB'lerin ve sanayi tesislerinin atık su deşarjları düzenli olarak denetlenmekte midir? Bu denetimlerin sonuçları kamuoyuyla paylaşılmış mıdır?
3. Gönen Çayı'nın geçtiği köylerde atık su altyapısı bulunmakta mıdır? Kanalizasyonların doğrudan su kaynaklarına karıştığına yönelik iddialar doğru mudur?
4. Manyas Kuş Cenneti çevresinde yapılması planlanan OSB ve sanayi projeleri için verilen ÇED raporları nelerdir? Bu projelere onay verilmeden önce bölgenin koruma statüsü dikkate alınmış mıdır?
5. 2020 – 2025 döneminde Manyas Gölü havzasında tespit edilen kaç çevre ihlali veya atık su kirliliği olayı bulunmaktadır? Bunlara yönelik uygulanan cezai yaptırımlar nelerdir?
6. Ramsar alanı statüsünde olan Kuş Cenneti'nin mevcut kirlilik düzeyinin, bu statünün devamı açısından bir risk teşkil edip etmediği değerlendirilmiş midir?